

MUISTIO

Lähettäjä: Sihteeristö
Vastaanottaja: Työryhmä 7: Ulkoinen toiminta
Asia: Muistio 29.10.2002 pidetystä kokouksesta

I Kokouksen avaus ja puheenjohtajan alkupuheenvuoro

1. Varapuheenjohtaja Dehaene (puheenjohtaja) palautti mieleen, että edellisessä kokouksessa oli jaettu sihteeristön laatima luonnos EU:n ulkoisen toiminnan periaatteista ja tavoitteista (WD 7, lähetetty työryhmälle myös sähköpostitse). Komission jäsen Michel Barnier ja Michael Attalides olivat jo toimittaneet esitystä koskevat kommenttinsa (WD 13 ja WD 12) sihteeristölle, ja puheenjohtaja kehotti muita työryhmän jäseniä tekemään samoin mahdollisimman pian.
2. Periaatteita ja tavoitteita koskevan muistion sekä EU:n toimielinten voimavaroja käsittelevän muistion (WD 6) lisäksi - kyseiset muistiot jaettiin edellisessä kokouksessa - jaettiin kaksi muuta sihteeristön laatimaa tausta-asiakirjaa: EU:n ulkoisen toiminnan tietyistä taloudellisista näkökohdista (WD 14) ja EU:n ulkoiseen toimintaan liittyvistä oikeusperustoista, toimivallasta, välineistä ja päätöksentekomenettelyistä (WD 15).

II EU:n ulkoinen edustus kansainvälisissä järjestöissä ja kahdenvälisissä suhteissa

3. Kokouksen aiheena oli EU:n ulkoinen edustus kansainvälisissä järjestöissä ja kahdenvälisissä suhteissa. Kokouksen esityslista (CONV 365/02) sisälsi työryhmälle asetettuja tiettyjä

kysymyksiä. Ne koskivat mahdollisia muutoksia ulkoiseen edustukseen liittyviin järjestelyihin unionin vaikutusvallan kasvattamiseksi kansainvälisellä tasolla, edustukseen liittyvien järjestelyjen yksinkertaistamista, yhteisen kannan muodostamista edistävien mekanismien parantamista, poliittisen vuoropuhelun selkeyden ja jatkuvuuden parantamista sekä kolmansissa maissa olevien diplomaattiedustustojen ja lähetystöjen synergioiden parantamista.

4. Useat työryhmän jäsenet painottivat, että EU:n ulkoisen toiminnan tavoitteista ja periaatteista sopiminen sekä toimivallan määrittely olivat ensisijaisen tärkeitä asioita ja että kysymys EU:n ulkoisesta toiminnasta liittyi siihen läheisesti.

Kansainväliset järjestöt

5. Yleisesti oltiin yhtä mieltä siitä, että EU:lla on runsaasti vaikutusvaltaa silloin kun se puhui yhdellä suulla. Useat jäsenet muistuttivat kuitenkin, että on omaksuttava pragmaattinen lähestymistapa ja tunnustettava, että tietyt ulkoisen toiminnan alueet saattaisivat vaatia erityisjärjestelyjä. Näin on myös kansainvälisten järjestöjen osalta.
6. Useat jäsenet katsoivat, että vaikuttaisi loogiselta, että EU:lla olisi yksi ainoa edustaja järjestöissä, joissa käsitellään sisäiseen toimivaltaan kuuluvien kysymysten ulkoisia näkökohtia. Jotkut totesivat lisäksi, että tämän ainoan edustajan esittämästä kannasta tulisi tehdä päätös yksinkertaisella enemmistöllä silloin kun se oli sääntönä asiaan liittyvällä sisäisen toimivallan alalla. Työryhmän jäsenet ehdottivat, että yhtenäistä edustusta koskevien mahdollisuuksien tarkastelu aloitettaisiin esimerkiksi kansainvälisistä rahoituslaitoksista. Yksi jäsen korosti olevan tärkeää, että erotetaan toisistaan jäsenyys kyseisissä järjestöissä ja yhtenäinen edustus.
7. Useat jäsenet tähdensivät, että pragmaattista lähestymistapaa tarvitaan selkeästi poliittisten järjestöjen ollessa kyseessä. Ei ole realistista keskustella edustuksen muuttamisesta YK:n turvallisuusneuvostossa, sillä siellä edustuksen voivat hoitaa vain valtiot. Olisi kuitenkin pyrittävä siihen, että jäsenvaltiot puhuisivat yhdellä suulla ja välittäisivät saman viestin.

Kahdenväliset suhteet

8. Työryhmä oli yleisesti sitä mieltä, että edustuksen kolmansissa maissa tuli olla selkeämpää ja ymmärrettävämpää. Yksimielisyyttä vallitsi siitä, että komission edustustot muutetaan EU:n edustustoiksi. Tässä yhteydessä muistutettiin, että edustustot jo nykyisellään tukevat korkean edustajan toimintaa toimittamalla tälle raportteja, ja siten niiden toiminta-ala on jo jossain määrin laajentunut.
9. Useat jäsenet eivät pitäneet EU:n edustustoiksi muuttamista riittävänä. He katsoivat, että oli paljon tehtävää koordinoinnin parantamisen ja käytännön toiminnan yhtenäistämisen saralla.
10. Jotkut ehdottivat, että EU:n edustustot voisivat myös edustaa jäsenvaltioita niissä kolmansissa maissa, joissa niillä ei ole diplomaattiedustusta. Jotkut jäsenet ehdottivat myös, että tietyissä tapauksissa EU:n edustustot voisivat toimia ainoana EU:n ja jäsenvaltioiden edustustona.

Korkean edustajan asema

11. Useat työryhmän jäsenet korostivat, että korkean edustajan legitiimiys ja auktoriteetti on peräisin Eurooppa-neuvostolta, joka nimittää kyseisen henkilön, ja että hän vastaa toiminnastaan neuvostolle. Useat työryhmän jäsenet muistuttivat ehdotuksestaan, että korkea edustaja toimisi ulkoasioiden (ulkosuhteiden) neuvoston puheenjohtajana, mikä takaisi enemmän johdonmukaisuutta ja jatkuvuutta kuin nykyinen kiertävä puheenjohtajuus. Joidenkin mielestä korkeasta edustajasta pitäisi tehdä unionin "ulkoasiainministeri" tai "ulkoasiain sihteeri". Useat työryhmän jäsenet katsoivat, että kysymykset Eurooppa-neuvoston puheenjohtajuudesta ja unionin ulkoisesta edustuksesta kytkeytyivät toisiinsa. Kuitenkin yleisesti oltiin sitä mieltä, että vaikka se pitikin pitää mielessä, työryhmä ei ryhtyisi keskustelemaan asian laajemmasta institutionaalisesta merkityksestä. Siitä keskusteleminen kuuluisi täysistunnolle myöhemmässä vaiheessa.
12. Useat jäsenet kannattivat korkean edustajan ja ulkosuhteiden komissaarin toimien yhdistämistä. Monet painottivat, että korkean edustajan tulisi olla neuvoston nimittämä, ja ehdotuksen mukaan hänet nimittäisi neuvosto mutta hän olisi komission jäsen. Eräs jäsen varoitti yhdistämisestä ulkoasioiden (ulkosuhteiden) neuvoston puheenjohtajana toimivan

korkean edustajan ja komission jäsenen tointa. Sen seurauksena olisi entistä huomattavasti suurempi vallan keskittyminen yhdelle henkilölle verrattuna nykyisin ensimmäisen pilarin alalla toimivaan komission jäseneseen.

13. Jotkut vastustivat korkean edustajan ja ulkosuhteiden komissaarin toimien yhdistämistä, koska toimen haltijalla tulisi olla neuvoston antama toimeksianto, mitä olisi vaikea sovittaa komission kollegiaaliseen luonteeseen. He katsoivat, että korkean edustajan ja komission välistä koordinointia voitaisiin parantaa ja korkean edustajan asemaa vahvistaa pragmaattisin ratkaisuin. Korostettiin, että tärkeintä on lisätä eri politiikan alojen välistä johdonmukaisuutta sekä varmistaa, että näitä politiikkoja voidaan tukea asianmukaisin toimenpitein, tarvittaessa nopeasti.
14. Eräs ryhmän jäsen ehdotti (kokouksessa jaetussa asiakirjassa, joka jaetaan sähköisessä muodossa) käytännön toimenpiteitä, joilla voidaan vahvistaa korkean edustajan asemaa ja lisätä YUTP:n tehokkuutta. Toimenpiteisiin kuuluu muun muassa seuraavaa: korkealle edustajalle annetaan aloiteoikeus ja mahdollisesti oikeus tehdä ehdotuksia yhdessä ulkosuhteidenkomissaarin kanssa, korkea edustaja osallistuu komission kokouksiin, korkean edustajan toimi erotetaan neuvoston pääsihteerin toimesta, nimitetään korkealle edustajalle tietty määrä avustajia (Deputy High Representative), vahvistetaan korkean edustajan tukena toimivaa sihteeristöä, tarvittaessa pääsihteeristön ja komission yksiköiden yhteisin tehtävin, sekä myönnetään tarvittava, nykyiset YUTP:n määrärahat ylittävä rahoitus, mukaan lukien määrärahat erityisedustajien toiminnan rahoittamiseksi.

III Seuraava kokous

15. Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 13. marraskuuta klo 14.30. Varapuheenjohtaja Dehaene ilmoitti työryhmälle sihteeristön laativan alustavan luonnoksen työryhmän mahdolliseksi loppuraportiksi seuraavaa kokousta varten.
16. Keskustelun tulisi painottua kyseiseen tekstiin. Työryhmän jäsenille muistutettiin myös, että työryhmä 8:n kanssa pidetään yhteinen kokous 14. marraskuuta klo 9.00.